

Sucho letošnímu jaru nehrozí. Vody je díky deštům v půdě víc i přes nadprůměrně teplou zimu

Praha, 20. května 2021 - Letošní zimu klimatologové vyhodnotili jako teplotně nadprůměrnou s teplotami o 1,5 stupně Celsia vyššími, než je dlouhodobý normál. Projevilo se to i na nižším množství sněhových srážek, zejména v hraničních horách Čech. Nicméně v celé republice spadlo do začátku května oproti normálu až o 70 % srážek více. Jarní srážky s nízkými teplotami, a tedy malým výparem, přispěly k naplnění většiny vodních nádrží a k nasycení půdy vodou. To je důležité pro růst rostlin.

„Na rozdíl od konce dubna 2020, kdy jsme půdní sucho pozorovali na celém území ČR, se letos mírně projevilo jen na jihozápadě republiky a v Královéhradeckém kraji. Deficit zásob vody v půdě se sice meziročně snížil, podzemní vody v Čechách ale zůstává stále málo,“ uvedl Martin Vokoun z Fakulty životního prostředí ČZU v Praze, která se suchem v krajině dlouhodobě zabývá.

Teplejší průběh zimy zapříčinil, že ačkoliv se množství srážek pohybovalo kolem průměrných úhrnů, jejich podíl ve sněhu byl podprůměrný. Rozložení srážek během zimy bylo prostorově velmi různé.

Mírně nadprůměrných úhrnů dosáhly nížiny ve středních a severozápadních Čechách i na Moravě, zatímco v oblasti Jizerských hor, Krkonoš, Orlických hor a na Šumavě byly srážky podprůměrné.

Podnormální stav podzemních vod v západních a severních Čechách se přes zimu výrazně nezlepšil a nedostatek srážek v březnu způsobil ještě větší pokles hladiny podzemní vody a oslabení pramenů. Povrchové vody je naopak dostatek a pokud se příznivý stav vodních nádrží podaří udržet i nadále, je možné přes léto očekávat zvládnutí hydrologické situace řek a nádrží.

Oproti loňsku se koncem března snížil deficit zásob vody v půdním profilu. Nadprůměrné zásoby mělo přibližně 22 % území ČR, zatímco v roce 2020 to byla jen 2 %. Pozitivní trend pokračoval i v dubnu, kdy zejména díky nízkým teplotám snižujícím evapotranspiraci nedocházelo k odpařování vlhkosti z půdy.

Z hlediska aktuálních zásob vody je výhled mnohem příznivější než v minulých letech. Střednědobé prognózy navíc předpokládají pokračování současného teplotně podnormálního a srážkově normálního počasí. Na druhou stranu, zejména zásoba vody v půdě reaguje velmi rychle i na kratší období bez srážek s vysokými teplotami, takže rychle nastupující zemědělské sucho (tzv. flash drought) nelze vyloučit.

I když je současná situace vzhledem k příznivému počasí dobrá, do budoucna musíme počítat s podobně suchými obdobími jako v minulých letech. Suchem a možnostmi zmírnění jeho dopadů je proto nutné se intenzivně zabývat i nadále. Tým vědců z FŽP ČZU nedávno publikoval studii, která varuje před výskytem období extrémního sucha až sedmkrát častěji, pokud koncentrace skleníkových plynů poroste současným tempem.

Česká zemědělská univerzita v Praze

ČZU je čtvrtou až pátou největší univerzitou v ČR. Spojuje v sobě stodesetiletou tradici s nejmodernějšími technologiemi, progresivní vědou a výzkumem v oblasti zemědělství a lesnictví, ekologie a životního prostředí, technologií a techniky, ekonomie a managementu. Moderně vybavené laboratoře se špičkovým zázemím, včetně školních podniků, umožňují vynikající vzdělávání s možností osobního růstu, včetně zapojení do vědeckých projektů doma i v zahraničí. ČZU zajišťuje kompletní vysokoškolské studium, letní školy, speciální kurzy, univerzitu třetího věku. Podle mezinárodních žebříčků univerzita patří k nejlepším 3 procentům na světě. V roce 2020 se ČZU se stala 53. nejekologičtější univerzitou na světě díky umístění v žebříčku UI Green Metric World University Rankings. V žebříčku Academic Ranking of World Universities (tzv. Šanghajský žebříček) se v roce 2020 umístila na 801. – 900. místě na světě a na 5. místě z hodnocených univerzit v ČR.

Kontakt pro novináře:

[Karla Mráková, tisková mluvčí ČZU, +420 603 203 703, \[mrakovak@rektorat.czu.cz\]\(mailto:mrakovak@rektorat.czu.cz\)](mailto:Karla.Mraková.tisková@mluvčí.ČZU)